

EDITORIAL

Ginaipit ni Duterte ang Pilipinas sa nagabangguanay nga imperyalistang bato

Nagpahayag sang pagkaalarma sini lang si Rodrigo Duterte sang GRP sa posibilidad na maglupok ang armadong inaway sa tunga sang US kag China sa South China Sea (SCS). Kuno, “uyat na” sang China ang nasambit nga kadagatan kag nagasulsol lang sang kontra-aksyon sini ang mga ginahiwat nga “military drill” sang US. Magaantus kuno ang Pilipinas pananglitan mag-igrab ang gera sa lugar.

Daw nagapanghugas sang kamot si Duterte sa nagadaku nga tensyon militar sa SCS. Sa kamatuoran, daku ang salabton ni Duterte sa sitwasyon sa SCS sa duha-ka-sulab nga pagtraidor niya sa pungsodnon nga kahilwayan sang Pilipinas nga nagahatag-dalan sa militarisasyon o pagpabaskog sa presensya kag pwersa militar lunsay sang US kag China sa kadagatan nga ini.

Ginaantus sang pumuluyong Pilipino ang mahuyang nga polisiya

pangluwas ni Duterte kag pagbalibad niya nga itib-ong ang kahilwayan sang pungsod sa nagkalainlain nga aspeto. Manggad kag pungsodnon nga kahilwayan nga Pilipinhon ang kabaylo sang pumuluyong Pilipino sa pagluib nga ini ni Duterte nga labing nagpabaskog sang gahum kag imperyalistang dominasyon.

Sa isa ka bahin, lubos na nga ginpanghatag ni Duterte sa China ang manggad kag kinamatarung

“Ginaipit...,” sundan sa pahina 2

39 kaswalti sa mga aksyong militar ng BHB

NAGLAB-OT SA 23 ANG natapatay kag unom ang napilasan sa kubay sang Armed Forces of the Philippines (AFP) sa ginlunsar nga mga aksyong militar sang Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa Bukidnon, Iloilo, North Samar at Camarines Sur sining Nobyembre.

Bukidnon. Napulo ang napilasan kag 13 ang natapatay sa lima ka aksyon militar sang BHB-Bukidnon halin Nobyembre 10 tubtub 16.

Ginlambatan sang isa ka yunit sang BHB-Bukidnon ang mga tropa sang 65th IB sa lindero sang prubinsya kag Pinalayan, Tagoloan 2, Lanao del Sur sadtong Nobyembre 16. Ang mga tropa riimporsment sa kaupod nila nga nagaoperasyon na sa lugar.

“39 kaswalti...,” sundan sa pahina 5

"Iniipit..." mula sa pahina 1

sang pungsod sa SCS. Sa nagligad nga duha ka tuig, ginpahigad niya ang soberanya sang Pilipinas sa Spratly Islands sang wala siya maglihok samtang ang China nagreklamasyon sang halos 1,300 ektaryang duta kag nagtukod sang nagkalainlain nga pasilidad didto. Pila ka libo nga ektaryang mga bahura kag pangisdaan ang ginpatuyangan sa mga konstruksyon nga ini.

Ginlukot ni Duterte ang 2015 nga desisyon sang internasyunal nga korte nga Arbitral Tribunal nga nagsiling ang Spratly Islands, Scarborough Shoals kag iban pang parte sang SCS kabahin sang *exclusive economic zone* kag *extended continental shelf* sang Pilipinas sa idalum sang UN Convention on the Law of the Seas. Naghimo si Duterte sang wala-basehan nga kahadlok nga "indi makasarang magkiggera sang Pilipinas sa China" wala sapayan nga indi lang pagpagkiggera ang paagi sang pag-tindog sa kinamatarung sang pungsod.

Sa pagbalibad ni Duterte nga itib-ong ang amo nga desisyon, wa-

la sablag nga ginhimo sang China ang pagtukod sini sang base militar sa Spratly Islands sa katuyuan nga pabakuron ang presensya militar sini sa lugar kontra sa US. Lakip sa gintukod sang China ang isa ka 10,000 piye nga hulugpaan, mga dulungkaan kag iban pang pasilidad. Padayon nga ginbalabagan ang mga mangingisda nga Pilipino sang mga *coast guard* sang China nga daw ginapanag-iyahan nila ang kadagatan nga sakup sang Pilipinas. Ang pagpabaskog sang pwersa militar sang China sa SCS nagatuyo nga abangan ang presensya militar sang US diri kag bantayan ang daku nga manggad nga nakatipon sa idalum sang kadagatan.

Daw mabuot nga karnero ang ugali-ulipon ni Duterte nga indi makahibalo magmulay sa atubang sini. Hayagan nga pagyaob sang gindeklarar niya sini lang sa China: "Ara kamo, kamo ang may uyat, sakup ninyo, hambalon ninyo sa amon kon iin kami maagi kag ano ang dapat namon himuon." Labaw nga malahuluya ang amo nga ugali-ulipon ni Duterte. Wala siya sang

ginatindugan nga pungsodnon nga integridad.

Wala sang iban nga tuyo ang wala'y huya nga pagyaob kag pagsurender ni Duterte sa China kundi ang mag-amag sang daku nga pautang para pondohan ang iya ambisyosong programa nga Build, Build, Build. Ang pag-abot ni President Xi Jinping sang China sa Pilipinas sining Nobyembre amo ang okasyon para pirmahan ang kontrata sa "tingub nga eksplorasyon" sa kadagatan nga sakup sang Pilipinas, bisan ginsiling nga kontra ini sa 1987 konstitusyon nga nagahatag sang amo nga eksklusibong kinamatarung sa estado.

Kwestyunable man ang ginsudlan nga kasugtanan sadtong 2005 nga Joint Marine Seismic Undertaking (JMSU) nga ginpondohan pangunahon sang China nga naghibal sa nakatipon nga resorsa sa masobra 142, 886-kilometro kwadrado nga kadagatan (halos katunga ang kadakuon sa kadutaan sang Pilipinas). Natapos ang pagtuon sadtong 2007 pero ang resulta eksklusibong uyat sang China. Ginatantya sang China nga sarang maglab-ot sa \$60 trilyon ang kantidad sang nakatipon nga langis, *natural gas* kag mga mineral sa idalum sang kadagatan sang SCS. Sa ngalan sang "eksplorasyon," gusto sang China nga hibalon kon pwede umpisahan ang komersyal nga operasyon para minahon ang manggad nga ini.

Kapares nga ginpaon sang China sadtong 2004 ang \$904 milyong pautang kay Arroyo para pirmahan ang JMSU, ginapaon subong sang China ang pila ka bilyong dolyar nga pautang para kay Duterte lakip ang proyektong riles, mga karsada kag iban pa para pirmahan ang kasugtanan nga "joint exploration" nga gusto sang China nga nagakilala soberanya sini sa lugar. Kabaylo sang pila ka bilyong pautang nga ini, pabor si Duterte nga ihatag sa China indi lang ang pila ka trilyong dolyar nga manggad dagat, kundi pati ang soberanya sang

 <p>Bol. XLIX No.. 22 Nobyembre 21, 2018</p> <p>Ang <i>Ang Bayan</i> ginabantala sa lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles. Nagabaton ang <i>Ang Bayan</i> sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.</p> <p> instagram.com/sine.proletaryo</p> <p> @prwc_info</p> <p> fb.com/groups/prwcnewsroom</p> <p> cppinformationbureau@gmail.com</p>	<h2>Kaundan</h2> <p>Editorial: Ginaipit ni Duterte ang Pilipinas sa nagabangguanay nga imperyalistang bato 1</p> <p>39 kaswalti sa AFP 1</p> <p>Pagkolonya sang China sa Pilipinas 4</p> <p>Protesta sang pagbisita ni Xi Jinping 4</p> <p>Kontra-atake sang BHB sa Zamboanga 5</p> <p>Pagpanday sang Partido sa Regata 6</p> <p>Imelda, ginhusgahan pero hilway pa rin 8</p> <p>Intl Student Day, gindumdum 7</p> <p>Masaker sang HLI, wala pang hustisya 8</p> <p>Kababainhan kontra endo sang SM 8</p> <p>Konsultant sang NDFP, ginaresto 9</p> <p>Nagaigiting nga pasismo sa Cebu 9</p> <p>Teror sg disimpormasyon sang Negros 10</p> <p>Gidampigan sg dagkung midya 11</p> <p>Kapitalistang midya 12</p> <p>Maguindanao masaker, gindumdum 13</p> <p>Protesta sang France 13</p>
<p>Ang <i>Ang Bayan</i> ginabantala duha ka bes kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista ng Pilipinas</p>	

pungsod. Sa pagkadalok ni Duterte sa mataas nga interes nga pautang sang China, indi malayo nga mangin ulipon sang utang ang Pilipinas.

Sa pihak nga bahin, wala'y huya man ang pag-ikog-ikog ni Duterte sa imperyalismong US. Ginkastigo niya ang ginahimo nga ehersisyo nabal sang US sa SCS nga nagarisgo sang pag-igrab sang komprontasyon sa China, pero sugot man siya nga gamiton ang Pilipinas bilang dulungkaan militar sang mga barko de-gera sang US. Ang Pilipinas amo ang nagaserbi nga base sang US para sa paglunsar sini sang ginatawag “freedom of navigation operations” para kuno pat-uron ang kahilwayan sa paglayag pero para lang ipamilit ang presensya kag poder sang US sa South China Sea.

Ano man nga oras, ginagamit man sang militar sang US ang mga hulugpaan kag iban pang pasilidad sa Pilipinas para sa pagtipon sang mga kagamitan kag para himuon nga palahuwayan kag kalingawan sang mga tropang Amerikano.

Sa idalum ni Duterte, padamu nga padamu ang ginahimo nga tingub nga paghanas kag mga *war game*.

Wala unod ang ginsiling ni Duterte nga indi siya magpasugot nga magtipon sang mga kagamitang militar ang mga dumuluong sa Palawan. Ang matuod, madugay na nga ginagamit sang militar sang US ang base nabal sa Ulungan nga ginpadaku nila sadtong 2014 para magamit nga dulungkaan kag istakan sa idalum sang EDCA. Ang kahabaan sang Palawan ginagamit man sang US para magtukod sang mga istasyon sang radar para mag-espiya sa kadagatan sang Pilipinas. Sa ngalan sang pagtipon sang mga kagamitan para sa “humanitarian and disaster response” o pag-atubang sa mga kalamidad, nagtukod man sang pasilidad ang US sa Pampanga agud gamiton sang pwersang militar nito. Indi magnubo sa lima ka kampo sang AFP sa bilog nga pungsod ang ginagamit sang US para tukuron ang mga pasilidad sini.

Padayon nga ginapabaskog sang US ang dominasyon sini sa Pilipinas paagi sang pagpahugot sang kontrol sini sa AFP. Suno sa US, may ara ini nga 200-300 adbayser sa AFP nga permanente nga nakaistasyon sa Pilipinas. Sila ang nagahatag sang mga paghanas kag nagadireher sang pila ka operasyon sang AFP. Sige-sige ang paghatag sang US sang ayuda militar sa AFP, lakip ang mga *drone*, helikopter, mga baril, bala kag iban pang hinganiban nga ginagamit sa mga operasyon sang armado nga pagtapna sa idalum sang Oplan Kapayapaan.

Sige-sige ang paghatag-atensyon sang US sa paghatag ayuda sa Marawi agud palig-unon ang presensya militar sang US sa Mindanao. Sa sugyot sang US, gindeklarar ni Duterte nga “terorista” ang PKP kag BHB agud magamit nga dahilan para sa pagtukod sang US sang Operation Pacific Eagle-Philippines bilang isa ka “anti-terroristang agresyon” sang US nga amo ang plataporma subong sang pagpasilabot militar sang US sa pungsod. Sa pagpalawig sang layi militar sa Mindanao, labi man nga napasbakog ang inisyatiba sang US paagi sang pagpataw sang absoluto nga gahum sang AFP.

Madugay na nga ginagamit sang US ang Pilipinas bilang instrumento para sa hegemonismo sini. Ginagamit ang pungsod bilang base pagpangger sa sini sa Korea, Vietnam, Iran, Afghanistan kag iban pang pungsod. Bangud diri, permi man ini nga target sang mga karibal kag kaaway sang US halin pa sadtong dekada 1930.

Sa idalum ni Duterte, padayon nga ginagamit ang Pilipinas bilang isa sa instrumento para sa estrarehikong interes militar sang US sa Asia. Ginagamit sini subong ang pungsod bilang base para balabagan ang paglakas sang militar sang China, magpasiklab kag ipabilin ang presensya militar sini sa South China Sea para siguruhon nga kontrolado sini ang paglapos diri sang negosyo.

Sa idalum ni Duterte, padayon nga wala sang matuod nga pungsodnon nga kahilwayan kag nagakaugalingon nga ekonomya ang Pilipinas. Nagapabilin nga malakolonya ini sang imperyalismong US nga siya dominante nga gahum pangpulitika kag pangmilitar sa pungsod. Wala unod ang gindeklarar ni Duterte nga “independyente nga polisiya pangluwas”.

Sa atubang sang nagalala nga krisis sang pangkalibutanon nga sistemang kapitalista kag nagadaku nga paghangkat sang China sa kagamhanan sang US, ang Pilipinas mangin instrumento kag target sang lunsay imperyalistang gahum. Bangud sa pagkasunud-sunuran ni Duterte sa US kag China, indi magdugay nga maipit ang Pilipinas sa tuga sang nagabanggaan nga imperyalistang bato.

Malikawan lang ang amo nga hitabo kon mabaskog nga iinsister sang bilog nga pumuluyong Pilipino ang pagtib-ong sa pungsodnon nga kahilwayan kag mapag-on nga isulong ang polisiya sang kalinungan kag di pagdampig sa anuman nga imperyalistang nagabanggianay. Dapat iduso sang pumuluyo ang soberanya sang pungsod sa SCS kag iduso ang demilitarisasyon sini, lunsay ang pagbungkag sang base militar sang China kag pagpalayas sang mga barkong US sa kadagatan nga sakup sang Pilipinas.

Kadungan sini, dapat iduso sang pumuluyo ang pagtib-ong sang kahilwayan sa ekonomya nga ginabugos sang pagpasulong sang tunay nga reporma sa duta kag pungsodnon nga industriyalisasyon. Ang pagtib-ong sa pungsodnon nga kahilwayan epektibo nga matigayon lang kon may kahilwayan sa ekonomya kag ikasarang magtindog sa kaugalingon nga tiil, sa isa ka bahin; kag sa pihak nga bahin, ang kahilwayan sa ekonomya madinalagon lang kon may tunay nga pungsodnon nga kahilwayan para italana ang palaabuton sang pungsod base sa interes sang pumuluyo.

AB

Ginapadasig sang China ang pagkolonya sa Pilipinas*

Tuyo sang China nga dagsaon ang ekonomya sang Pilipinas sang sobrang kapital, pasandigon ini sa utang kag ayuda sang China, ipataw ang mga polisiyang neoliberal, dambungon kag himuslan ang kusog-sa-trabaho kag dunang manggad sang pungsod, kontrolon ang mga yabing aspeto sang ekonomya kag tubtub panahon nga ipabilin ang Pilipinas nga tagaluwas sang barato kag manubo nga dugang-nga-balor nga hilaw o materyales nga semiproseso kag taga-angkat sang mga daku nga kagamitan kag negosyo pangkonsumo.

Matapos nga ini ara sa sentro sang imperyalistang global value chain (o pangkalibutanon nga *assembly line* sang mga korporayong multinasyunal), ang China madugay nga destinasyon sang mga eksport nga hilaw nga materyales kag mala-ma-nupaktura kag mayor nga ginaangkatan sang pungsod.

Sa nagligad nga duha ka tuig, madasig nga naghulag ang China para labing pabaskugon ang presensya pang-ekonomya sini sa pungsod. Ang *official development assistance* o ayuda sang gubyerno sang China nagtimbuok sa \$63.5 milyon sadtong nagligad nga tuig, halin sa \$1.5 milyon sadtong 2016. Ang mga direktang pamuhunan halin sa China mas madasig nga magdaku kag naglab-ot sang \$1.043 bilyon sa una nga duha ka tuig ni Duterte, halos 85% na sang \$1.231 bilyon sa kabilugan nga anum ka tuig sang nagligad nga rehimeng Aquino kag masobra na sa \$825 milyon sa siyam ka tuig nga paghari ni Arroyo.

Katuyuan sang China nga padasigon ang dominasyon pang-ekonomya sa Pilipinas paagi sang pagpamuhunan sa mga daku nga proyekto pang-imprastruktura para magamit ang nagapondo nga kapital kag may mabaligyaan sang sobra-sobra sini nga asero kag semento. Ginabuyok sini si Duterte sang promisa nga mamuhunan sang \$15 bilyon sa mga proyektong dam, karsada, dulung-

kaan kag mga riles kag magahatag sang pautang nga tubtub \$9 bilyon sa mga maabot nga tuig.

Sa amo pa man, sa kadam-an wala pa nagatupa ang mga promisa nga

pagsulod sang pondo. Pero nagalaway na ang mga burukrata kapitalista sa daku nga kikkak nga mahimo nila ibulsa sa porma sang ginatawag nga “discoverer’s fee”. Nagaabang gid ang mga daku nga burgesy-kumprador kag mga kapitalista nga tinawo ni Duterte nga makatuwang ang mga daku nga korporasyong Tsino para makahugakum sang dalagku nga tubo sa mga proyekto nga may garantiya sang estado.

Pagpabilin sang atrasadong ekonomya

Sa pang-ekonomiko nga pagkolonya sa Pilipinas, ginapabilin sang China ang pagka-atrasado, agraryo kag indi industriyal ang ekonomya sang Pilipinas, nga madugay na nga ginaharian sang mga monopolyo-kapitalista sang US kag Japan.

Mangin ulipon sa utang sang China ang Pilipinas bangud sa pagkagumon sini sa utang, luwas pa sa pagsandig sa mga utang kag ayuda halin sa IMF-WB, sa ADB, sa Japan EximBank kag iban pang nagapautang.

Tubtub subong, ang Pilipinas nagapabilin nga malakolonya kag

Pagbisita ni Xi Jinping, ginsug-alaw sang protesta

GINSUG-ALAW SANG PROTESTA sang Pilipinong Nagkakaisa para sa Soberanya (P1NAS), Bagong Alyansang Makabayan kag Anakbayan ang pag-abot ni Chinese President Xi Jinping sa Pilipinas sadtong Nobyembre 20. Nagkadto ang P1NAS sa konsulado sang China para ipanawagan ang paghalin sang China sa South China Sea kon sa diin nagahimo ini sang reklamasyon kag nagtukod sang mga imprastruktura militar. Suno sa grupo, indi mabayaran sang bisan ano nga pautang ang soberanya sang pungsod.

Upod sang protesta ang mga Dumagat halin sa Timog Katagalugan nga pamalayas sa ila mga kadutaan dala sang ginatukod nga Kaliwa Dam sa kabukiran sang Sierra Madre nga ginpondohan sang China. Nakigisa man sang mga mangingisda sang Zambales nga ginaipit sang mga Chinese coast guard sa Scarborough Shoals.

kuta militar sang imperyalismong US, nga subong kaaway sang China sa isa ka gera sa negosyo. Ginahangkat sang China ang dominasyon sa ekonomya, pulitika kag militar.

Wala sapayan nga madasig nga nagalagas, malayo pa ang China sa US kag Japan sa halambalanon sangdirekta nga pamuhunan kag pautang sa Pilipinas. Sa patag sang pamuhunan nga *portfolio* o pagpasulod sang kapital sa *stock market* sang Pilipinas kag iban pang instrumento pangpinansya, nagapabilin nga mayor nga ginahalinan sang kapital ang US nga may 43% bahin sa 6% lang sang China.

Ang mga polisiya sa ekonomya, pareho sang pagpataw sang TRAIN Law, padayon nga ginaimpluwensyahan sang IMF, sang mga uyat sang US nga ahensya sa credit rating kag mga grupo pareho sang Partnership for Growth. AB

*Halin sa pahayag sang PKP nga “Pamatukan ang pagpataw sang imperyalistang gahum sang China sa Pilipinas”, Nobyembre 20, 2018.

Mga atake sang AFP, ginpaslaw sang BHB-Zamboanga

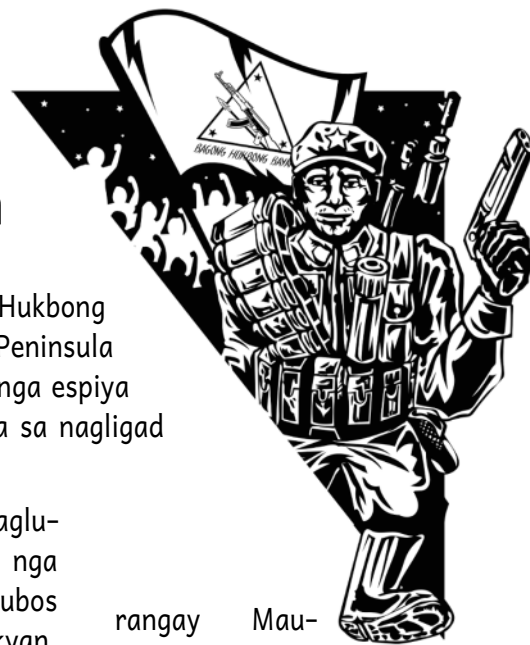
Wala nalingkang, kundi mapag-on nga ginbatuan sang Bagong Hukbong Bayan (BHB) kag rebolusyonaryong pumuluyo sa Zamboanga Peninsula ang sige-sige nga pag-atake sang mga pasistang tropa kag mga lokal nga espiya sang rehimensang US-Duterte. Ang masunod pila sa mga kadalag-an nila sa nagligad nga anuman ka bulan (Mayo-Septiyembre 2018).

Sadtong Mayo, nagplano nga maglunsar sang isa ka malaparan nga operasyong militar ang 42nd IB sa Zamboanga del Norte sa maitom nga tuyo nga dugmukon ang BHB sa erya. Pero antes pa man sila makapatama sa anuman nga yunit sang hukbong bayan, nag-agum na ini sang kapaslawan sadtong Mayo 18.

Ginkamang sang isa ka yunit sang BHB ang nakapundo nga siksabay nga trak sang 42nd IB kag ginbutangan sang eksplosibo sa

idalum sini. Nagresulta ang paglupok sini sa pito ka suldado nga patay kag tatlo nasamaran. Lubos man nga naguba ang salakyan. Natabo ang insidente isa ka kilometro halin sa hedkwarters sang batalyon sa banwa sang Kalawit.

Sadtong Mayo 30 nakakumpiska sang tatlo ka M16, isa ka pistolang 9mm kag 13 magasin, bala kag iban pang gamit halin sa duha ka pulis sa gintukod sini nga tsek-poynt sa Sityo Tanggupon, Ba-

rangay Mau-swagon, bayan sang Godod.

Maayo nga gintrato sang BHB ang duha nga nabihag nga pulis nga gilayon man nga ginhilway. Bunga sini, nagkomento ang isa ka upisyal sang pulis nga sala ang iya paglantaw nga malain nga tawo

"Zamboanga..." sundan sa pahina 6

"39 kaswalti..." mula pahina 1

Antes sini, duha ka beses nga ginpalukpan sang mga Pulang hangaway ang mga pasistang suldado sa nasambit nga baryo kon sa diin tatlo ang napatay kag apat ang napilasan. Ang mga aksyon nga ini kasugpon sang maabtik nga depensa nga gintigayon sang BHB batuk sa reyd sang nasambit nga yunit nga yunit sang AFP sa pwesto sang mga kaupod sadtong Nobyembre 11. Tatlo ka suldado ang napatay kag apat ang nasamaran sa nasambit nga reyd. Isa ka Pulang hangaway ang namartir.

Samtang, gin-atake sang isa pang yunit sang BHB-Bukidnon ang nagaoperasyon nga tropa sang 8th IB sa Barangay Bulonay, Impasugong sadtong Nobyembre 10, alas 4:00 sang hapon. May isa ka semana nga nagaoperasyon ang mga tropa sang 8th IB sa lugar. Ginareklamo sang mga residente ang perwisyo nga tuga sa ila kabuhayan kag pagpangabuhi.

Panay. Gin-atake sang BHB-Southern Panay (Napoleon Tumagtang Command) ang isa ka

patrol base sang 61st IB kag 33rd Division Reconnaissance Company sa Barangay Igcabugao, Igaras, Iloilo sadtong Nobyembre 12.

Base sa pang-umpisa nga report, apat ka suldado ang napatay. Para tabunan ang kanilang pagkalutos, nagpalapta sang peke nga balita ang mga suldado kag nangdakup sang mga mangunguma nga siling nila mga tagasuporta sang BHB. Bangud wala sang basehan, napilitan sila nga buhian ang mga mangunguma makaligad ang isa ka adlaw.

Nagaserbi nga protektor sang kumpanya nga Century Peak ang *tactical patrol base* halin pa sang 2015. Nagaserbi nga gwardya sang *mini-hydro plant* sa lugar ang mga suldado. Ginapamatukan man sang mga residente sang Igcabugao, Passi kag kaingod nga barangay ang tuyo sang kumpanya nga magmina.

Sa kaangut nga balita, ginpasidunggan sang BHB-Southern Panay si Casimiro Talaman (Ka Boy) na napatay nasambit nga inaway sa Barangay Igcabugao. Residente siya sang Barangay Buloc, Tu-

bungan, Iloilo.

Northern Samar. Lima ka suldado ang napatay samtang madamu ang napilasan sa pagharas sang BHB-Northern Samar (Rodante Urtal Command o RUC) batuk sa nagaoperasyon ng tropa sang 43rd IB sadtong Nobyembre 6 sa Barangay Cag-amesarog, Lope de Vega.

Bilang balos, ginsuyod ang erya sang masobra 100 pasistang suldado kag nagpalapta sang sala nga impormasyon agud pakagamayon ang kadalag-an sang BHB.

Camarines Sur. Gintamyaw sang BHB-Bicol (Romulo Jallos Regional Operations Command) ang mga Pulang hangaway sang Camarines Sur (Norben Gruta Command) sa madinalag-on nga ambul sa Sityo Patag, Barangay Mambulo Nuevo, Libmanan sadtong Nobyembre 17, alas 4:30 sang hapon.

Anum ka pulis nga kabahin sang Task Force Bikolandia ang napilasan sa ambul. Gintukod ang nasambit nga *task force* para lutuson ang armado nga rebolusyonaryong kahublagan sa rehiyon. AB

ang mga Pulang hangaway sang BHB.

Sadto naman nga Hulyo 23, napaslawan ang 42nd IB kag mga CAFGU nga salakayon ang nagapahuway nga mga Pulang hangaway sa matalon nga bahin sang Sityo Kulasian, Barangay Kulalian, Kalawit. Naunahan sang bantay sang BHB ang nagasalakay nga kaaway. Pagkatapos sang 30 minutos nga inaway umatras ang mga sulda-dala ang mga kaswalti. Pito sa ila ang napatay kag isa ang napilasan.

Sadto naman nga Agosto 21, nahalitan sang BHB ang nagao-perasyon nga tropa sang 67th IB sa engkwentro sa Barangay Delokot, bayan sang Godod.

Ginasuyod sadto sang 67th IB ang matalon nga erya sa linderong sang Godod kag Kabasalan. Bag-o nga abot sadto sa lugar ang nasambit nga yunit kag luyag magpahambog. Sadtong aga sang Agosto 23, gintuyo nila nga salakayon ang pwesto sang BHB sa lugar. Pero bangud alerto na ang mga Pulang hangaway, maabtik sila nga nakapalupok batuk sa nagamaniobra nga kaaway. Ginpalukpan man nila sang eksplosibo ang nagasalakay nga tropa.

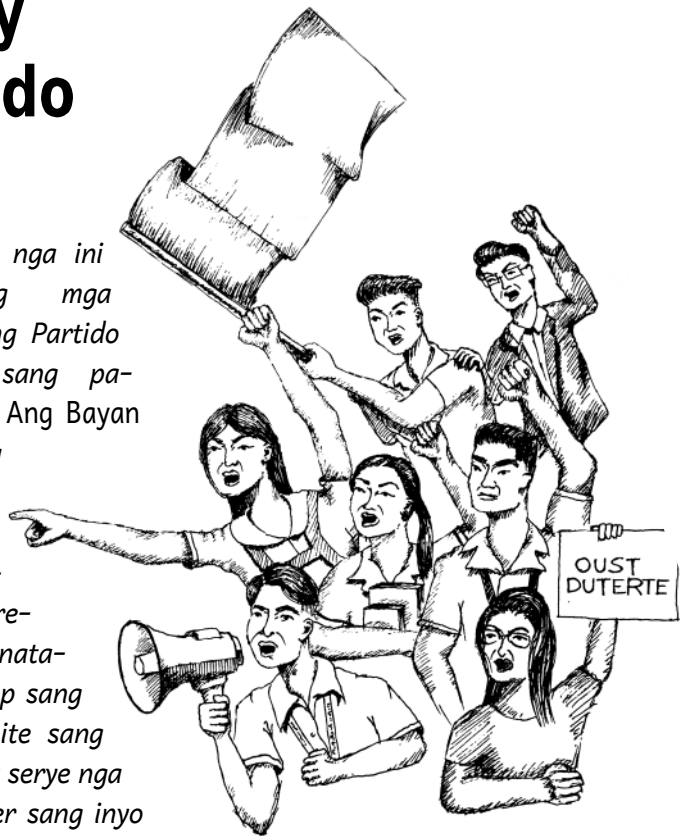
Naagaw sang kaaway ang ginkampuhan sang mga Pulang hangaway. Bisan pa man, lunsay hangin, puno sang kahoy kag wala sang tawo nga mga bukid lang ang naigo sang gin-uyang nila nga linibo nga bala. Samtang hilway nga nakaatras ang BHB, lima ka sulda ang kumpirmado nga patay kag tatlo ang napilasan, lakip ang isa ka CAFGU.

Gin-ako sang isa ka upisyal sang Phillipie Army ang ila kapaslawan sa pagsiling, "Maswerte subong ang BHB. Ara sa superyor sila nga pusisyon, una sila nga nakapalupok samtang kita nagatuyo pa lang makakuha sang paborable nga pusisyon." ^{AB}

Pagpanday sang Partido sa Regata

Ang artikulo nga ini amot sang mga myembro sang Partido sa sektor sang pamatan-on sa serye sang Ang Bayan (AB) bahin sa mga tampok nga inagihan sa pagtukod sang sanga sang Partido sa nagkailainlain nga patag sang rebolusyong hilikuton. Ginatawgan sang editoryal istap sang AB ang iban pang komite sang Partido nga mag-amot sa serye nga ini paagi sang pagsumiter sang inyo tampok nga mga sugilanon.

Isa ka unibersidad sa pungsodnon nga kabisera ang Regata. May daku ini nga populasyon kag malapad ang impluwensya. Isa ini sa mga unibersidad kon sa diin madalum nga nakaugat ang Partido Komunista sang Pilipinas bunga sang naabot nga kampanya batuk sa tiraniya kag ambisyon mangin diktador ni Rodrigo Duterte.

Kakapid sang mahal nga matrikula nga halos tuig-tuig nagataas kag nagapabudlay sa mga estudyante ang mapiguson nga mga polisiya anti-demokratiko sang administrasyon.

Indi madali maghulag sa sulod sang unibersidad bangud istriktong ang pagsulundan sini kaangut sang pagtukod sang mga organisasyon. Daan na nga may grupo sang Partido sa sulod sang unibersidad pero sa sulod sang malaba nga panahon, nag-agi ini sang mga problema sa pagpalapad kag konsolidasyon.

Natabo ang pagbag-o sa sulod sang eskwelahan matapos mabutang sa poder si Duterte kag ginsuguran niya ang iya kampanya sa pagmigos nga nagpatay sang linibo-libo kag naghalit sa tuman kadamu nga pumuluyo. Sa sulod sang unibersidad, natukod ang malapad nga paghiliusa sang mga estudyante batuk sa mga "gera" ni Duterte, una batuk sa "gera kontra-droga", kag sang ulihi batuk sa "gera kontra-terorismo" nga gintapalan

para ipataw ang layi militar sa Mindanao kag "todo gera" batuk sa nagabato nga pumuluyo.

Nangin tungtungan sang pagpalapad kag pagpalig-on sang Partido sa Regata ang paghiliusa nga ini. Halin sa malapad nga sentimyento nga antipasista sa sulod sang unibersidad, naghimud-os ang Partido nga pukawon ang mga estudyante sa mas malapad nga halambalanon kag problema sang pumuluyong Pilipino agud buyukon sila nga bagtason ang dalan sang pungsodnon-demokratikong paghimakas.

Madalum nga nakaugat

Sa pihak sang relatibo gamay nga makinarya nga ginsuguran sang Regata, madasig ini nga nakalatang sa mga estratehikong kolehiyo kag napamunuan ang paghimakas sa bilog nga unibersidad. Sangkap diri ang kagustuhan sang mga estudyante nga magtindog para sa ila mga demokratikong kinamatarung kag nagpasakup sa pungsodnon nga

isyu nga nagaapekto sa ila kag sa pumuluyo. Nagtuhaw sa ila kubay ang abante nga elemento nga nangin binhi sa labing pagpalig-on kag pagpalapad sang sanga sang Partido sa sulod sang eskwelahan.

Wala magduha-duha ang mga organisador sang Partido sa sulod sang Regata nga sagpangon ang mainit nga isyu kag paghimakas masa para pukawon, organisahon kag pahulagon ang masang estudyante sa nagkalainlain nga paagi. Gintungtungan nila ang mga kahigayunan para ipalapad ang rebolusyonaryo nga pag-analisa sa kahimtangan sang sosyedad kag kongkreto nga alternatibo diri, kag magrekluta sa tanan nga kahigayunan kag pamaagi. Tubtub sa lebel klase ginatigayon ang pagpaentra sa rebolusyonaryong kahublagan.

Lakip sa mga narekrut sa panahon sang isa ka pungsodnon nga kampanya si Ka Mina. Nagtambong siya sa isa ka pagguwa sang isa ka pelikula kag diri namuklat sa mapintas nga kahimtangan sang nagkalainlain nga sektor. Gilayon siya nga gin-imbatar sa dutang nga mga pagtuon. Nangin aktibo siyahan sa pagpaathag sang mainit nga isyu sa sulod kag guwa sang eskwelahan.

Kadungan sini, ginhatagan siya sang maathag nga hilikuton kag katungdanan sa organisasyon kag pulitika. Wala magdugay, narekrut siya sa Partido kag nangin katuwang sa pagpanday sang sanga sang Partido sa Regata.

Ang amo nga relasyon sang pagpalapad kag maabtik nga konsolidasyon ang nangin yabi para madasig nga pagpauswag sang mga kadre sa sulod sang unibersidad. Para labuton ang pinakadamu nga estudyante, naglangoy ang mga myembro sang Partido sa malapad nga kubay sang mga estudyante. Paagi sang husto nga kumbinasyon

sang pagpaandar sang inisyatiba kag hugot nga ubay sa pulitika, napamunuan nila ang paghimakas sang sektor.

Bisan sa panahon sang bakasyon, sige-sige ang pag-organisa sang mga myembro sang Partido. Ginagamit nila ang panahon nga wala sang klase para mag-integrar sa mga komunidad sang imol sa syudad, magrekrut halin sa ila kubay, kag maghatag sang mga pagtuon. Sa eksperensya, nabug-os sa mga hilikuton nga ini ang desisyon sang mga myembro sang Partido nga maghulag sa guwa sang sektor.

Ang mga bag-o nga katapu gilayon nga ginahatagan sang pat-ud kag kongkretong hilikuton sa organisasyon. Bangud diri, madasig nga nakapatuhaw sang mga kadre para mamuno sa ginatukod nga baseng masa sa lebel-unibersidad.

Sa sulod sang malip-ot nga panahon, natukod ang bag-as sang Partido sa nagkalainlain nga kolehiyo. Kadungan sang paglapad sang Partido, nagdamu man ang mga myembro nga lubos panhon nga nagahulag para abagahon ang nagadaku nga mga responsibilidad sa pagpamuno kag pagpaandar sang organisasyon sa lebel-unibersidad.

Kahublagan pagtuon

Kadungan sang pagpamuno sa pulitika kag pagpalapad sang organisasyon, gin-atubang sang mga rebolusyonaryong pwersa sa sulod sang Regata ang rebolusyonaryong katungdanan nga padalumon ang pagtuon sa kubay sang mga pamatan-on. Gintungtungan nila ang mainit nga isyu sa sulod kag gwa sang unibersidad para malaparan nga paghatag sang mga pagtuon sa porma sang mga *discussion grupo* kag *study circle*. Para padalumon ang ila paghakos sa teorya kag praktika sang rebolusyon partikular sa teorya sang Marxismo-Lenismo-Mao, maabtik sila naglunsar sang pormal nga mga pagtuon.

Ginpat-ud nila nga nakatapos ang mga myembro sang Partido sa bahasan nga kurso kag regular nga natalakay ang mga dokumento sang Partido. Gintinguhaan nila gilayon nga masundan ini sang pagtuon sang intermedyang kurso.

Ang pagpapagsik sang kahublagan sa pagtuon sa sulod sang Regata ang nangin pinakapektibo nga pamaagi sa konsolidasyon sang mga katapu kag mapataas ang komitment sang mga kadre sang Partido. Madamu sang myembro sini ang nakumbinse nga magbug-os panahon nga maghulag makaligad ang amo nga pagpadalum sa teorya kag praktika.

Partikular kay Ka Mina, sa mga pagtuon nga ini nabug-os ang iya desisyon nga magbisita sa isa ka prenteng gerilya kag sa ulihi nagpasakup sa Bagong Hukbong Bayan. Maathag para sa iya kag sa tanan nga rebolusyonaryong pamatan-on nga ang papel sang pamatan-on amo ang pagbabaskog sang kahublagan sa syudad para labing mapabaskog ang armadong paghimakas sa kaumhan.

Bunga sang husto nga timbanganay sang pulitika agud labing mapalapad ang pag-atubang sang katungdanan sang pagpataas sang kamuklatan pangpulitika sang katapuan kag mga estudyante sa pangkabilugan, na lampuwasan sang Partido sa Regata ang mga nataras nga kahuyangan nga nagsablag sa pagsulong sini sa nagligad. Ginpahigad sini ang indi kinahanglanon nga mga rekisito sa rekrutment kag gintukod sa tanan nga konsentrasyon sang mga pamatan-on sa mga tsapter sang Kabataang Makabayan.

Ang mga leksyon halin sa inagihan sang pagpanday sang Partido sa Regata amo ang dala-dala sang sektor sang pamatan-on sa pagsaulog sang ika-50 anibersaryo sang PKP. Nahibal-an sang sektor ang hangkat sa ila mga pamatan-on nga magkadto sa kaumhan kag mag-amot sa pagsulong sang armadong rebolusyon. AB

Imelda Marcos, ginhusgahan pero nagapabilin nga libre

GINPAMATBATAN SANG SANDIGANBAYAN si Imelda Marcos, asawa sang anay diktador nga si Ferdinand Marcos, nga may sala sa pito ka kaso sang anomalya kag korapsyon sadtong Nobyembre 9. Sa pihak sini, wala siya gin-aresto kag sa baylo gintugutan nga magpyansa sa kantidad nga P150,000.

Ang husga sang Sandiganbayan amo ang sa napulo nga ginpasaka nga kaso sadto pang Disyembre 1991 batuk sa mga Marcos. Ang mga kaso nga ini naangut sa pagtago sang manggad sang mag-asawa nga Marcos sa ila mga pribadong account sa mga bangko sa Switzerland kag paggamit ni Imelda sang iya pwesto sa gubyerno para sa ikaugalingon nga interes.

Sandig sa desisyon, makulong si Marcos sang anum ka tuig kag isa ka bulan tubtub napulo'g isa ka tuig para sa kada kaso o 42 anyos kag pito ka bulan tubtub 77 tuig sa kabilugan. Gindumilian man siya nga magdalagan bilang pangpubliko nga upisyal.

Ginkalipay sang Partido ang husga batuk kay Marcos pero ginsiling nga "ulih" na ini. Ginasabat sini

ang madugay na nga singgit sang pumuluyong Pilipino para silutan ang mga Marcos sa ila mga kasal-anan sa banwa. Ugaling, 30 tuig nga ginpatulog ang kaso sa korte, panahon nga nakalikaw si Imelda sang silut. Sa edad nga 89, pila ka tuig na lang ang nabillin para serbisyuhan niya ang sentensya, pananglitan nga iku-long man siya.

Sa nagligad nga mga tuig, napaslawan ang sunud-sunod nga reaksyunaryong rehimen nga sabton ang ginapangayo sang pumuluyong Pilipino nga madasig nga hustisya. Gintugutan nila tanan ang hulu-halintang nga pagbalik gasang mga Marcos.

Gilayon man nga ginkundenar sang mga progresibong organisasyon kag organisasyon sang mga

biktima sang diktadurya ang kawad-on sang interes sang rehimeng Duterte nga ikulong si Marcos. Bitbit ang panawagan nga "Imelda, Iselda" magkasunod nga protesta ang ila ginlunsar. Nagrali ang Campaign Against the Return of the Marcoses and Martial Law sadtong Nobyembre 12 sa atubang sang Sandiganbayan.

Nagprotesta man ang mga biktima sang layi militar halin sa Naaminhang Luzon sadtong Nobyembre 14. Naglunsar sang pareho nga mga paghulag sa UP Diliman, University of Santo Tomas, Far Eastern University kag De La Salle University sa adlaw nga ina.

Antes sini, isa ka bonfire ang ginhimo sa komunidad sang UP Diliman sadtong Nobyembre 9 para isaulog ang husga. AB

Internasyunal nga Adlaw sang mga Estudyante, gindumdum

SA OKASYON SANG ika-79 nga International Students Day (ISD), ginlunsar sang nagkalainlanin nga grupo sang pamatan-on ang National Students' Rights Summit 2018 sa upisina sang Commission on Human Rights sa Quezon City sadtong Nobyembre 17. Nagtambong ang masobra 200 lider estudyante halin sa 55 unibersidad kag eskwelahan sa bilog nga pungsod. Ginpangunahan sang Rise for Education, Kabataan Partylist kag Youth Act Now Against Tyranny (YANAT) ang pinakadaku nga pagtilipon sang mga estudyante subong nga tuig.

Kadungan sini, naglunsar sang nagkalainlain nga paghulag ang mga pamatan-on-estudyante. Sadtong Nobyembre 16, naglunsar sang protesta ang YANAT-Baguio-Benguet sa Baguio City. Sa adlaw man nga ina, ginpamatukan sang mga estudyante kag mamumugon sang Polytechnic University of the Philippines ang kawad-on sang badyet para sa pasilidad kag ang plano nga pagbuhin sang badyet sa unibersidad sa pangkabilugan.

Amo man, nagprotesta ang mga estudyante sang Bulacan State University para pungan ang tuyo nga manobra sang administrasyon nga dinggutan ang libreng edukasyon. Pagkagab-i, nanawagan sa isa ka rali ang Anakbayan-Cebu sang pagbasura sa programang K-12.

Sa University of the Philippines (UP)-Manila, ginkundenar sang mga estudyante sa isa ka protesta sadtong Nobyembre 15 ang pagsulod-guwa sang mga ahente sang pulis kag militar sa kampus kag ang maliyoso nga pag-angot sa mga aktibista sa armadong kahublagaan sa isa ka porum. Sa UP-Los Banos, ginkundenar sang mga estudyante ang sistema sang enrolment sang unibersidad nga nagapabudlay sa ila.

Sa UP-Diliman sadtong Nobyembre 9, nagrali ang mga estudyante, empleyado, manunudlo, drayber kag manugtinda para ipanawagan ang pagbasura sang Master Development Plan kag mga polisiya sang pribatisasyon kag komersyalisasyon sang unibersidad.

Sa kaangut nga balita, ginkundenar sang mga estudyante, titser kag empleyado ang desisyon sang Korte Suprema sining Nobyembre nga nagadeklarar nga konstitusyunal ang programang K-12. Kadungan sini, ginbasura man ang temporary restraining order sa CHED Memorandum No. 20, ang ligal nga aksyon batuk sa pagkakas sang Pilipino kag Panitikan bilang rekisito kag yabi nga asignatura sa kolehiyo. Sadtong Nobyembre 13, naglunsar sang paghulag ang mga estudyante kag titser sang Kolehiyo sang Arte kag Literatura sang UP-Diliman batuk sa desisyon nga ini. AB

Masaker sa Hacienda Luisita, wala gihapon sang hustisya

GINDUMDUM SADTONG NOBYEMBRE 16 sang mga mangunguma ang ika-14 tuig sang masaker sa Hacienda Luisita. Kadungan sini, ginkundenar nila ang padayon nga pagpamigos kag pagpaantus sa ila kubay sa bilog nga pungsod.

Naghiwat sang isa ka misang bayan sa Central Azucarera de Tarlac Gate 1 ang mga sakada sang asyenda kag mga progresibong organisasyon antes magkadto sa Northern Luzon Command agud kundenahon ang pagtukod sang mga detatsment sini sa asyenda. Bilang paghingapos, naglunsar sila sang programa sa Tarlac City Downtown Public Market.

Isa ka gab-i pangkultura ang ginhiwat sa Plaza Miranda kag Angeles City, Pampanga sadtong Nobyembre 15 bilang pagpakig-isa.

Sa Metro Manila, naglunsar sang protesta ang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas sa ugsaran sang Mendiola Bridge sa Maynila. Ginpanawagan nila ang hustisya para sa mga biktima sang Hacienda Luisita Massacre kag sa sining lang nga masaker sa Sagay City.

Samtang, naghiliusa ang mga tawong simbahan kag mangunguma sang Cavife para depensahan ang bungkalan sa Lupang Ramos kag Kapdula sadtong Nobyembre 16. Ginpangunahan ini sang Peasant and Church People's Response Movement of Cavite nga naglunsar sang misang bayan kag human chain sa geyt sang Lupang Kapdula, Barangay Sampaloc II sa Dasmariñas, Cavite.

Pila ka tuig na ang ginahimo ang bungkalan sang mga mangu-nguma sang Lupang Ramos kag Kapdula, kag sa subong ginapwersa kag ginapaandaman sila sang mga bayarang nga hurong sang mga agalon nga mayduta.

Protesta sang mga nakaluwas sa Yolanda. Nagkadto sa sentro sang Tacloban City ang masobra 5,000 nga nahalitan kag nakaluwas sa bagyong Yolanda sadtong Nobyembre 8. Sa pagpanguna sang People's Surge, ginkundenar nila ang lima ka tuig nga kriminal nga

pagpatumbaya kag kawad-on sang sabat sang gubyerno sa fanan nga biktima.

Panawagan sang grupo nga pasabton ang rehimeng Aquino kag Duterte sa kahinayon sa paghatag sang bulig sa mga biktima sang bagyo. Tuhtub sa subong, wala gihapon ginapanagtag ang bulig pangpinansya sa mga biktima kag wala bulig sa sektor sang agrikultura. Sa amo man, ginkundenar nila ang mga ginkinot nga pabalay para sa mga nahalitan kag ang nagasingki nga militarisasyon sa ila mga komunidad.

Misa sang pagdumdum kay Leonard Co. Ginhiwat ang isa ka misang bayan para kanday Leonard Co, Sofronio Cortez kag Julius Borromeo—mga tagapangapin sa enbayronment sadtong Nobyembre 15 sa EDC Arboretom, Institute of Biology, UP Diliman. Ang tatlo ginpatay sa Kananga, Leyte sang 19th IB sang PA, walo ka tuig na ang nagligad. Ginpangunahan ini sang Advocates of Science and Technology for the People. Nagsindi sila sang kandila sang paghiliusa sa ginapanawagan nga hustisya.

Pangatlo nga pagpalawig sang layi militar. Sa paghiwat sang Araw ng mga Bata sadtong Nobyembre 20 sa Sunken Garden, UP Diliman, ginkundenar sang Save our Schools Network kag mga pamatanon nga Lumad ang pamahug sang Philippine National Police kag Armed Forces of the Philippines nga nagatulod sang ikatlo nga ekstensyon sang layi militar sa bilog nga Mindanao.

Nakig-isa sa protesta ang mga estudyante sang University of Santo Tomas kag UP-Diliman agud pamatukan ang pamahug nga ini nga nagatuga sang mas malala nga kalakasan sa mga buluthuan Lumad kag sa bilog nga isla. AB

Kababainhan kontra sa “endo” sang SM

GINPANGUNAHAN SANG GABRIELA kag Kilusan ng Manggagawang Kababaihan ang isa ka piket sa atubang sang SM Manila sadtong Nobyembre 16 para kundenahon ang lapnagon nga implementasyon sang “endo” (*end-of-contract*) sa nasambit nga kumpanya.

Ginasulong sang grupo ang pagpa-imbestigat sa pagluntad sang sistema nga konsaynment nga ginapatuman sang SM Retail Inc. Sa amo nga sistema, ang mga konsaynor ang nagasabat sa sweldo kag benepisyo sang mga kontraktwal samtang polisiya sang SM ang ginasunod sang mga ini. Samtang, kapareho nga protesta man ang ginlunsar sang Gabriela-Cebu sa SM Cebu.

Ginkalampag man sang mga mamumugon sang SMT Philippines Incorporated sa upisina sang Department of Labor and Employment (DOLE) sadtong Nobyembre 13. Bangud ini sa kawad-on sang aksyon sang DOLE sa iligal nga *lockout* sa pabrika kag *food blockade* nga ginahimo sang kumpanya.

Sa Laguna, isa ka noise barrage ang ginlunsar sang mga mamumugon sang Nexperia Inc. Workers Union-NAFLU-KMU sadtong Nobyembre 17 para ibasura ang rekisito nga pagpaathag kon indi magsulod bisan wala sang trabaho. Gingamit ini nga pamaagi sadtong 2014 para pahalinon ang mga upisyal sang unyon sa pabrika.

Samtang, nagprotesta ang Kalipunan ng Damayang Mahihirap (KADAMAY) ang isa ka paghulag sang imol sa Agham Road sadtong Nobyembre 18 para pamatukan ang nagatimbuok nga presyo sang balaklon kag ipabasura ang TRAIN Law sang rehimen. Siling sang grupo, nagamahal na ang mga balaklon pero nagapabilin nga nakalansang ang sweldo sang mga mamumugon. Ginkundenar man sang grupo ang pamahug nga demolisyon para hatagan-dalan ang konstruksyon sang mga negosyo kag mga daku nga kumpanya.

Konsultant sang NDFP kag 2 iban pa, iligal nga gin-aresto

ILIGAL NGA GIN-ARESTO sang militar kag pulis ang konsultant sang National Democratic Front of the Philippines (NDFP) nga si Vicente Ladlad kag ang mag-asawa nga Alberto kag Virginia Villamor sang tungang gab-i sang Nobyembre 8 sa Dona Tomasa, San Bartolome, Novaliches, Quezon City.

Gintamnan sang mga riple nga AK-47, granada kag subersibo nga dokumento ang balay sang mga biktima para pagguwaon mga kombatant ang mga gindakup bisan pa nga may edad na sila kag maluya na ang mga panglawason. Si Ladlad, 69, may balatian sa baga (*emphysema*) kag tagipusuon. May mga balatian man sanday Alberto Villamor (*diabetes*) kag Virginia (may bali sa balikawang). Ginpasakaan ang tatlo sang *illegal possession of firearms and explosives*.

Una nga ginditiner ang mga biktima sa Camp Karingal sa Quezon City. Ginsaylu-saylo si Ladlad sang kulungan, bagay nga nagpalala sa iya mga balatian.

Mabaskog nga ginkundenar sang NDFP ang pag-aresto kay Ladlad, isa sa mga pangunahon nga katapu sang Reciprocal Working Committee on Political and Constitutional

Reforms. Sa pangkabilugan, tatlo nga konsultant na sang NDFP ang iligal nga gin-aresto sang rehimeng Duterte, nga hayagan nga paglapas sa GRP-NDFP Joint Agreement on Safety and Immunity Guarantees. Pahayag ni Jose Maria Sison, *chief political consultant* sang NDFP, “maathag nga wala ginahatagan ligwa ni Duterte ang liwat nga pagbukas sang sugilanon pangkalinungan... agud itapalan ang PKP, BHB kag NDFP bilang mga ‘teroristang organisasyon’ kag may dahilan siya para magtukod sang pasistang diktadurya paagi sang layi militar kag paltik nga pederalismo.”

Samtang, ginkansela sadtong Nobyembre 19 ang plano nga pag-uli nanday Fidel Agcaoili, Luis Jalandoni kag Coni Ledesma para tani impormal nga hambalan ang liwat nga pagbukas sang negosasyon pangkalinungan. Ini matapos ginsiling ni Duterte nga pagaarestuhon sila pag-abot sa pungsod. Nahibal-an man sang mga abugado sang NDFP nga may order na ang Manila Regional Trial Court para kanday Jalandoni kag Ledesma kaangut sa ginpasaka sang rehimen nga kaso nga proscription nga nagdeklara sa ila bilang mga “terorista”.

AB

Pasista nga pagpang-ipit kag pagpanalakay, nagaigtig sa Cebu

WALA KALUOY ANG MGA pasistang atake sang rehimeng US-Duterte batuk sa mga progresibong pwersa sa Cebu. Sa sulod lang sang apat ka adlaw, nareport ang mapintas nga pagbungkag sa isa ka kampuhan kag pag-aresto sa mga mamumugon nga nagtukod sini, ang pagpangbastos sa isa ka babaye nga paraligal, ang pagdemolis sa kabalayan sang masobra 550 pamilya, kag ang malisyoso nga pag-akusar sa mga pamatan-on.

Pagbungkag sa protesta sa Coca-Cola. Mapintas na ginbungkag sang pulis kag mga bayaran nga hurong ang kampuhan sang Alsa Kontraktwal Cebu kag Coalition of All Coca-Cola Workers (CACWO) sa atubang sang planta sang Coca-Cola FEMSA sa Mandaue City sadtong Nobyembre 16, alas-7 sang gab-i.

Pagkatapos sang pagbungkag, iligal nga gin-aresto sang mga pulis ang mga mamumugon nga sanday Oscar Villarino, ikaduha nga pangulo sang Alsa Kontraktwal-Coca-Cola Chapter, Gerome Villarino kag Vincent Juarez. Gindetiner sila sa kaingod nga Subangdaku Police Station. Gintukod sang mga mamumugon ang kampuhan para ipamilit nga ibalik sa trabaho ang 40 mamumugon nga ginpahalin kag pamatukan ang lapnagon nga kontraktwalisasyon sa kumpanya.

Masunod nga adlaw, ginbastos sang isa ka pulis ang isa ka babaye

nga paraligal nga nagabulig sa kaso sang mga mamumugon nga gindakup. Pilit siya nga ginapahalin kag sang magbalibad, ginpahug siya nga “himuon nga kabit” sang nasambit nga pulis.

Demolisyon sa Mandaue. Sadtong Nobyembre 14 sang aga, gindemolis sang mga ahente sang estado ang kabalayan sang 550 pamilya sa higad sang abandonado nga Cebu International Convention Center sa Mandaue City para hatagan-dalan ang pagtukod sang isa ka hotel-casino sa lugar. Nagbutang sila sang pulis sa komunidad para pungan ang pagbato sang mga residente. Ginaakusar pa sini ang mga residente nga mga katapu sang BHB.

Temporaryo lang nga nagaistar sa lugar ang mga gindemolis nga mga pamilya. Pumwesto sila diri pagkatapos masunog ang ila mga kabalayan sadtong Marso 2016 kag pungan sila nga makabalik sa ila

komunidad sang Barangay Guizo kag Mantuyong. Sadtong Abril 17, nagpalista ang mga lokal nga guberno sa mga residente para matumod kon sino na lang ang makabalik sa ila barangay. Samtang, wala sang maathag nga relokasyon para sa ila tubtub subong.

Pamatan-on, ginaakusahan mga “alagad sang CPP”. Nagpalapta sadtong Nobyembre 17 sang mga polyeto ang AFP nga nagaunod sang mga retrato sang mga lider pamatan-on kag estudyante kag malisyoso nga ginaakusahan nga “alagad sang CPP” kag “manugtiplang sang pamatan-on”. Lakip sa mga polyeto ang mga lider sang lokal nga tsapter sang Anakbayan, Kabataan Partylist kag Youth Act Now Against Tyranny; kag mga lider estudyante sang University of the Philippines-Cebu kag University of San Carlos.

Ginpalamalaut sang Anakbayan-Cebu ang pagpang-ipit sa mga lider estudyante. Siling nila, ginahimo sang estado ang *Red-tagging* para hatagan-rason ang armadong pagpang-atake sini sa mga aktibista, tagapangapin sang tawhanong kinamatarung kag iban pang sibilyan.

AB

AFP, nagasabwag sang teror kag disimpormasyon sa Negros

Makaligad ang brutal nga masaker sa Sagay, target naman subong sang 303rd IBde sang Philippine Army nga magsabwag sang teror sa mga komunidad sang Escalante City, Negros Occidental kon sa diin aktibong nagahulag kag nagahimakas ang mga mangunguma para sa kinamatarung sa duta.

Ginsalakay sang masobra 100 suldado kag paramilitar ang Sityo Puting Bato kag Pangahuyan sa mga Barangay Washington, kag Cogon kag Lawes sa Barangay Alimango sadtong Nobyembre 16, mga alas-4 sang kaaga. Partikular nila nga gintarget ang balay ni Elena Yap, myembro sang Pamalakaya kag Gabriela-Negros.

Nagtukod naman sang mga tsekpyont sa Puting Bato kag Tubigon para limitahan ang hulag kag pungan ang pagsulod-guwa sang mga residente sa mga komunidad. Gin-abangan sa tsekpyont ang mga tawong simbahan kag mga grupo nga luyag maghatag sang bulig sa mga residente. Pati ang mga katapu sang midya ginadumilian nga magsulod kag magreport bahin sa okupasyong militar.

Nagapalapgag sang salalakot nga himu-himo nga estorya ang mga suldado para paguwaon nga lehitimo ang ila operasyon. May nakit-an kuno ssting ila nga mga elemento

sang Abu Sayaff sa Puting Bato. Ginpalapta man nila nga may natabo nga engkwentro sa tunga sang BHB kag AFP, isa ka insidente nga gilayon ginpanginwala sang BHB-North Negros. Labing pinakainsulto ang estorya nga nagatago kuno sa lugar ang mga kriminal sang masaker sa Sagay. Mabaskog ini nga ginpanginwala sang mga residente. Siling nil, wala sang gina-inakop ang komunidad kundi ang mga pamilya sang mga biktima sang masaker.

Kaangut sini, nagapadayon man ang pagpang ipit sa mga nagabulig sa mga biktima sang Sagay masaker. Sadtong Nobyembre 9, nakabaton si Clarizza Dagatan, pangkabilugan nga sekretaryo sang Karapatan-Negros, sang paandam nga siya masunod nga pagapatyon. Ginpaandaman man sanday Roque Rillo sang National Federation of Sugar Workers, Noli Rosales sang Kilusang Mayo Uno kag Christian Tuayon sang Bayan-Negros. AB

Buluthuan nga Lumad sa Talaingod, liwat nga ginaipit

NAGAPAYON ANG PAGPANG-IPIT sang 56th IB kag sang mga paramilitar nga grupong Alamara sa kampus sang Salugpongan Ta' Tanu Igkanugon Community Learning Center, Inc. (STTICLC) sa Sityo Nasilaban, Basrangay Palma Gil, Talaingod. Sadtong Nobyembre 11, napwersa nga magbakwit ang 35 estudyante kag tatlo nga manunudlo pagkatapos nga magpamahug ang apat nga elemento sang Alamara nga may bitbit nga martilyo nga waskon ang buluthuan. Kadungan sini, pwersahan naman nga ginpalagda sang mga suldado halin sa 56th IB ang mga datu sang Talaingod sa isa ka petisyon para sa pagpasara sang kampus. Sadtong Nobyembre 13, gintipon man nila ang mga residente nga Lumsd sa isa ka "protesta" batuk sa Salugpongan.

Sa kaangut nga balita, isa ka katapu sang MISFI Academy Parents-Teachers-Community Association ang ginpatay sang ginadudahan mga elemento sang 10th IB kag CAFGU sa Kitaotao, Bukidnon sadtong gab-i sang Nobyembre 17. Ginkilala ang biktima nga si Esteban Empong Sr, 49, residente sang Barangay Cabalantian, Arakan, North Cotabato. Antes diri, ginreport nga una nang nakabaton sang pamahug ang biktima halin sa 19th IB nga pwersahan nga nagpasurrender kag nag-akusa sa iya bilang katapu sang hukbong bayan.

Sibilyang pasilidad sa CamSur, ginakampuhan

WALA UNTAT ANG mga operasyon militar sang mga elemento sang 902nd Bde, 9th IB kag 92nd Civil-Military Company sa mga barangay sang Villasocoro, Tanag, Calabnigan, Malinao kag Odod sa Libmanan, Camarines Sur. Nagapalapgag ang mga suldado sang saywar para pahugon ang mga residente sa nasambit nga mga barangay.

Diri, ginakampuhan sang mga suldado ang eskwelahan, *barangay hall* kag simbahan. Ginpaidalum nila sa paniktik, pagpamahug kag interogasyon ang mga residente. Pwersahan nila nga ginapasurrender ang mga ginaakusahan nga mga katapu sang rebolusyong kahublagan para kuno "limpyuhan" ang ila ngalan. Suspetsa sang mga residente, ang mga suldado mismo ang nagpalupok sang bomba sa kapilya sang Barangay Tanag sadtong Oktubre 21.

Welgista sa SUMIFRU, gintuyo nga patyon

DUHA KA BESES NGA ginluthang sang indi makilal-an nga mga lalaki si Jerry Alicante bandang 8:20 sang gab-i sa atubang sang iya balay sa Purok 10, Osmena, Compostela sadtong Nobyembre 11. Nag-angkon ang biktima sang duha ka pilas sa iya tuo nga butkon. Si Alicante, mamumugon sa plantasyon sang Sumitomo Fruit Corp., aktibong nga katapu sang Nagkahiusang Mamumuo sa Suyapa Farms (NAMASUFA) nga naglunsar sang welga sang Oktubre 1. Lakip siya sa mga nagduso nga himuon nga regular ang mga mamumugon kag kilalohon ang ila unyon sa kolektibong pag-uyuy.

Ginkundenar sang NAMASUFA ang mabaskog nga mga atake sa ila kubay sang ila protesta sadtong Nobyembre 16 sa guwa sang Davao Convention Center samtang ginhawat sa sulod sini ang National Banana Congress.

May ginadampigan ang mga daku nga kumpanya sang midya

Sadtong Oktubre, liwat gindeklarar sang Committee to Protect Journalists, isa ka internasyunal nga organisasyon, ang Pilipinas bilang pangatlo sa pinakamadugon nga pungsod para sa mga mamahayag. Halin pa 2010, pangatlo ang pungsod sa listahan. Daku nga numero sa mga biktima mga myembro sang rehiyunal o prubinsyal nga masmidya nga ginpatay bunga sang ila pagbalita sang kagarukan kag iban pang anomalya sang mga nakapungko sa poder.

Sa isa ka bahin, ginapamatud-an sini ang kaisog kag panindugan sang mga lokal kag independyenteng midya nga tungdan ang ila katungdanan nga maghatag sang husto nga impormasyon sa publiko. Sa pihak nga bahin, wala sini ginasalaming ang kinaiya sang dominante nga midya sa Pilipinas nga kontrolado sang pinakadaku nga burgesya-kumprador kag ginasuportahan sang mga kahimbon sa pulitika.

Sa aktwal, ang pinakadaku nga institusyon sa midya sa pungsod uyat sang pila ka pamilya kag pinakadaku nga upisyal sa gubyerno sa madugay nga panahon. Mayorya sa mga ini gintuga kag ginapadalagan agud ipabilin ang kontrol sang mga daku nga kumprador sa iban pa niya nga negosyo, pakigkumpetisyon, paghugakum sang dugang nga tubo kag pagtib-ong sang ila interes sa pulitika kag ekonomya. Ang amo nga kinaiya kag sistema sang midya ginatawag nga corporate media.

Sa Pilipinas, pila sa kilala nga mga pangalan nga may kontrol sa midya ang mga pamilya Lopez kag Gozon kag ang kumpanya nga ginapamunuan ni Manuel Pangilinan.

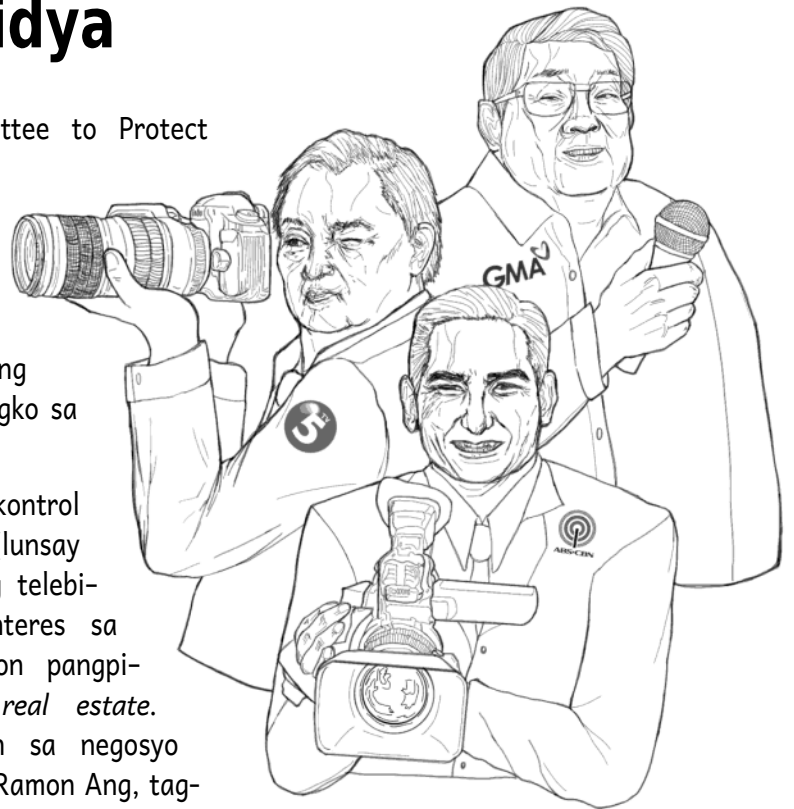
Ang mga Lopez ang tag-iya sang ABS-CBN nga may mga subsidyaryo sa radyo, telebisyon kag pelikula. Luwas diri, tag-iya man sila sang mga kumpanya nga nagahimo sang kuryente, *real estate* kag telekomunikasyon. May mga sapi man ang Lopez sa pagmanupaktura, remitans kag iban pang negosyo nga may angut sa midya.

Ang mga Gozon kag Jimenez na-

man may kontrol sang GMA 7 (lunsay sa radyo kag telebisyon) may interes sa mga institusyon pangpinansya kag *real estate*. Nagsulod man sa negosyo sang midya si Ramon Ang, tag-iya sang San Miguel Corporation. Sadtong 2017, ginbikal niya ang *Philippine Daily Inquirer*, isa sa mayor nga pahayagan sa pungsod.

Wala sapayan nga mas gamay ang iya uyat nga TV5/Interaksyon (telebisyon kag pahayagan) kumpara sa GMA kag ABS-CBN, daku naman ang impluwensya sang kumprador nga si Pangilinan sa iban pang grupong midya kag telekomunikasyon. Gamit ang pondo kag pakipagsosyo sa grupo sang mga kumpanya sang negosyante nga Indonesian nga si Anthoni Salim, nakabakal siya sang sapi sa duha nagapanguna nga pahayagan sa pungsod, ang *Philippine Star* kag *Philippine Daily inquirer*. May malapad man nga kontrol ang grupong Pangilinan-Salim sa telekomunikasyon (Smart, Sun kag PLDT) kag pati sa pinakadaku nga negosyo sa basehang serbisyo pareho sang Meralco kag Maynilad. Ginapadalagan man sang grupo ang operasyon sang Manila North Tollway kag Cavitec, pila sa pangunahon nga haywey sa Luzon.

Daku nga paktor kon sin-o ang may kontrol sang kumpanya sa kalidad kag kredibilidad sang pagbalita kag pagpaambit sini sang impormasyon. Malapad kag madalum ang impluwensya sini sa unod, tipo sang

estorya, isyu kag balita nga ginapatampok sa ila mga palaagyan (telebisyon, radyo o dyaryo). Ginasi-guro sang mga nagabalita kag tag-iya sini nga indi mabutang o makompromiso ang ila mga interes, ang interes sang ila mga kasosyo kag mga kumpanya nga nagabakal sang espasyo para sa ila anunsyo. (Lantawon ang kaangut nga artikulo sa pahina 13.)

Para likawan ini, ginsaylo sang mga kumpanya sa midya ang ila pagbalita sang mga komun nga krimen nga masami ginahimo nga makasiligni o makakulugmat para makaagaw sang atensyon sang publiko. Sa idalum sang amo nga pagpadalagan, higit ang kamot sang mga mamahayag kag obligado sila nga magsunod sa polisiya nga nagatib-ong sa interes sang mga tag-iya nga burgesya-kumprador kag kaalyado nila nga mga pulitiko.

Lapnagon ang kontraktwalisasyon kag kawad-on sang seguridad sa trabaho sa kubay sang mga mamumugon sa midya. Madamu sa ila basta na lang ginapahalina o wala ginahatagan sang kontrata sa tion nga ipamilit nila ang ila panindugan kag mga kinamatarung. AB

Kapitalistang midya nga kontra mamumugon

HAYAG ANG PAGHARI sang kapitalistang interes sang mga daku nga kumpanya sa midya sa pagtrato sang mga ini sa ila mga empleyado kag sa pagbalita bahin sa mga paghimakas sang mga mamumugon nga Pilipino.

Matingkad nga halimbawa sini ang sunud-sunod nga mga protesta sang mga mamumugon sang PLDT sang pahalidon sang maneydsment sini ang 8,000 kontraktwal nga mamumugon sadtong Hulyo. Ini sa pihak sang mandu sang DOLE kag sang Korte Suprema nga iregularisa ang nasambit nga empleyado. Ini ang pinakadaku nga pagpahalin sa subong nga tuig.

Sa pihak sang mga protesta kag pagtampok nga kampanya sang mga empleyado kags ila mga tagasuporta sa social media, masnahon gid nga wala ini ginabalita sa TV5 nga kontrolado sang grupong Pangilinan-Salim. Pahapyaw lang ang pagbalita sini sang ABS-CBN kag GMA 7, kon sa diin lapnagon man ang kontraktwalisasyon.

Wala sapayan nga ginatalakay sa pila ka dyaryo kag internet ang pagpahalin kag ang #Save-

PLDTContractuals, wala o malus-aw ang pagtalakay sa sistematikong pagpapatuman sang kontraktwalisasyon sang mga daku nga kumpanya, lakip sa midya, agud i-barat ang mga mamumugon kag idinggut sa ila ang ila mga kinamatarung. Wala ginakonteksto ang kahimtangan sang mga mamumugon sa PLDT sa balayon sang lapnagon nga kontraktwalisasyon sang trabaho kag kawad-on sang seguridad sa trabaho. Wala man ginabalita sa mga ini ang pagpamaniobra sang mga daku nga kumpanya para palagyuhan ang ila ligal nga obligasyon gamit ang mga reaksyunaryong layi.

Kadungan sang isyu sang PLDT ang paglupok sang iban pang paghimakas sang mga mamumugon pareho sang Jollibee, Nutriasia kag Middleby nga pahapyaw lang nga ginabalita.

Sa kaso sang mapintas nga pagbungkag sa nagaprotesta nga

mga mamumugon sang Nutriasia sadtong Hulyo 31, gingamit pa sang ABS-CBN ang bidyo nga kuha sang isa ka independente nga grupo para samaran ang mga mamumugon. Napilitan lang ini nga ibalita ang matuod pagkatapos magpagguwa sang dugang nga bidyo ang mga alternatibong grupo nga nagapamatuod nga gin-atake sang mga pulis ang mga nagaprotesta sang wala nga “pagsulsol” halin sa mga raliyista. Paliwat-liwat nga ginabalitawala sang mga daku nga midya ang mga pahayag sang mamumugon kag ila mga tagasuporta kaangut sang pagbungkag kag ila protesta.

Sa kaso man sang Nutriasia, indi lang ang mga kumpanya sang telebisyon, kundi pati ang mga “wala sang ginakahadlukan” nga mga pahayagan, ang nagapalapnag sang kabutigan kaangut sang isa ka “welgista” nga kuno may dala nga baril sa piketlayn. Sang ulihi gin-ako sang nasambit nga “welgista” nga gingamit lang sang mga pulis. **AB**

Maguindanao Massacre, gindumdum

NAGTIPON ANG MGA himata, manunulat kag mamumugon sa midya sadtong Nobyembre 18 sa Sityo Masalay, Ampatuan, Maguindanao agud dumdumon ang ika-9 nga anibersaryo sang Maguindanao Massacre.

Naghiwat sang isa ka misa ang mga paryente sa gintabuan sang krimen agud dumdumon ang pagpatay sa ila mga mahal sa kabuhi. Ginpanawagan nila nga husgahan na ang mag-utod nga Ampatuan sa brutal nga pagpatay sa 58 tawo kon sa diin 32 mga mamumugon sa midya.

Sa kaangut nga balita, nanindugan ang mga manunulat sa idalum sang National Union of Journalists of the Philippines batuk sa hayagan nga pagpang-ipit sang PNP sa ila kubay. Ginlunsar nila ang kampanya nga “Sign against the Sign” sadtong Nobyembre 9 para pamatukan ang paggamit sang pulis sa mga mamamahayag bilang saksi sa mga operasyon kontra droga.

Siling nila, ang pagpirma diri katumbas sang ila pagdampig sa ginalunsar nga gera kontra droga sang pulis. Dapat mapabilin nga nakadampig sa kamatuoran ang mga mamamahayag, dugang pa nila.

Protesta batuk sa pagtaas sang presyo sang langis, ginlunsar sa France

INDI MAGNUBO SA 283, 000 pumuluyo sang France ang nagpapakup sa masobra 2,000 koordinadong aksyong protesta sadtong Nobyembre 17 batuk sa mga kontra-pumuluyo nga polisiya nga ginapatuman sang presidente nila nga si Emmanuel Macron.

Lakip sa labaw nga ginkaakig sang mga nagaprotesta ang pagpataw sang dugang nga buhis sa mga produktong petrolyo nga nagtulod sa sige-sige nga pagtaas sang mga presyo sini. Naglanog ang singgit nga “Macron resign!” sang mga nagaprotesta.

Mapintas nga gintapna sang mga pulis ang protesta gamit ang mga tear gas. Masobra 220 ang nasakit kag 100 ang ginaresto sang mga pulis.

Gintawag ang paghulag nga “yellow vests movement” nga nagatumod sa ginasuksok sang mga nagaprotesta nga dalag nga tsaleko nga kinaandan ginasuksok sang mga drayber sa pungsod kon hinali nga magkaproblema ang ila mga salakyan.

Ginsarhan ang mga pangunahon nga karsada sang nagkailainlain nga syudad, lakip ang Paris, kabisera sang France, bilang pagpahayag sang ila pagpamatuk.

Suno sa mga nagaprotesta, ginasinbolo sang ila pagbalabag sa mga mayor nga dalan sang pagkahamulag sang rehimeng Macron sa pumuluyo bunga sang pagbalewala sini sa ila adlaw-adlaw nga pag-antus.